

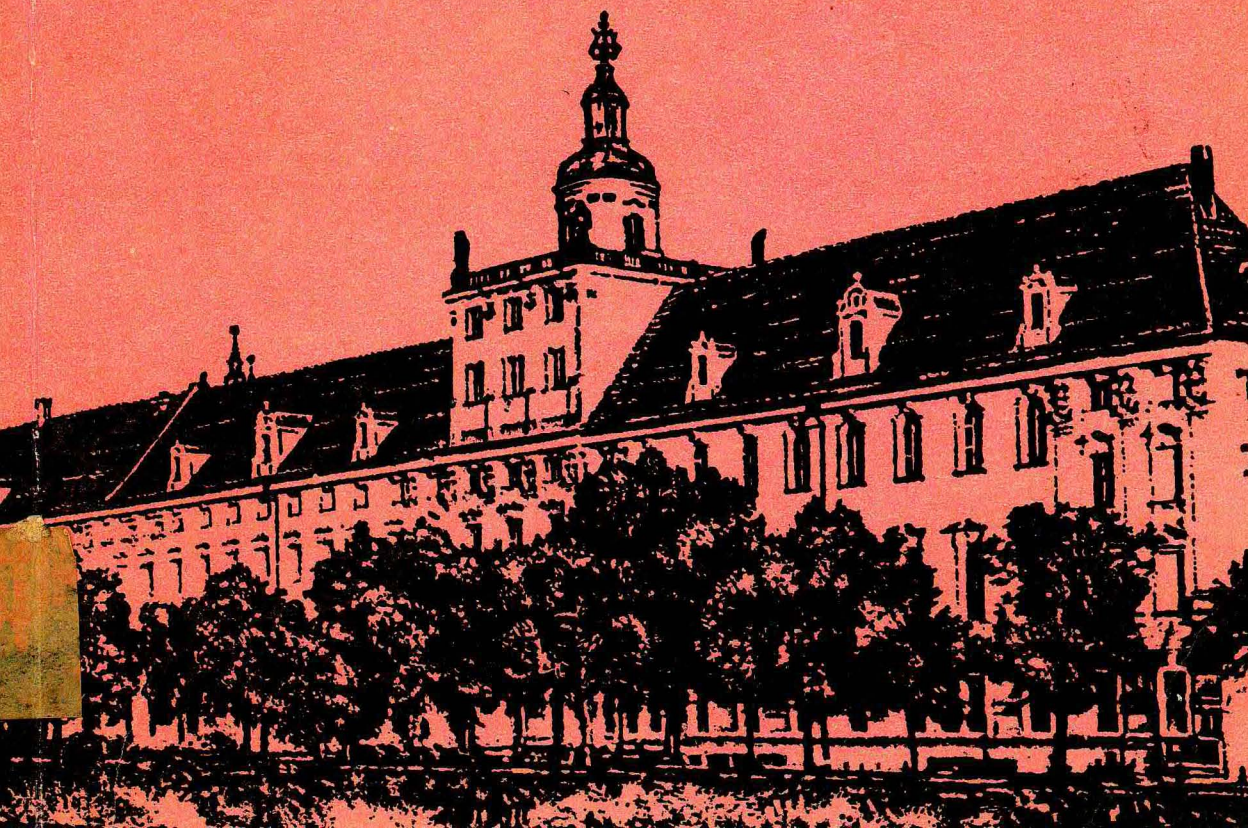

WROCŁAW 1978

JAN KOSIK

101183

TECHNIKA
KOMPUTEROWA
W EWIDENCJI LUDNOŚCI
A OCHRONA
CYWILNOPRAWNA
CZŁOWIEKA

000014

ACTA
UNIVERSITATIS
WRATISLAVIENSIS
No 399

Prawo LXX

JAN KOSIK

TECHNIKA
KOMPUTEROWA
W EWIDENCJI LUDNOŚCI
A OCHRONA
CYWILNOPRAWNA
CZŁOWIEKA

WROCŁAW 1978

WYDAWNICTWA UNIwersYTETU WROCŁAWSKIEGO

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Adolf K i s z a (redaktor naczelny), Adam G a l o s, Tadeusz K u t a (zastępcy redaktora naczelnego), Andrzej C i e ń s k i, Konrad G a j e k, Bartłomiej K u z a k, Ryszard M ę c l e w s k i (członkowie)

101183

REDAKCJA SERII „PRAWO”
ZESPÓŁ

Redaktor Anna R o m p o l t

WYDAWNICTWA UNIwersYTETU WROCŁAWSKIEGO

Nakład 500 + 65, ark. wyd. 9,31, ark. druk. 8,0. Papier druk. sat. kl. V, g. 70, form. B1. Oddano do produkcji czerwiec 1977. Podpisano do druku i druk ukończono w marcu 1978. Cena zł 40.—

Zakład Graficzny Poczty i Telekomunikacji, zam. 2139-77 — G-15

SPIS TREŚCI

Ważniejsze skróty	5
Od autora	7
Rozdział I. Wprowadzenie	9
Rozdział II. Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności (PESEL)	14
1. Cel systemu	14
2. Jednostki organizacyjne, organy PESEL, inne podmioty	15
3. Zarys sytuacji prawnej	17
4. Przedmiot działania, rodzaje informacji osobowych	20
5. Ważniejsze zadania PESEL, jego banków informacji osobowych	28
6. O niebezpieczeństwach grożących bankom informacji osobowych i życiu osobistemu człowieka	29
Rozdział III. Dobra osobiste pod ochroną przepisów k.c.	39
1. Uwagi ogólne o ochronie człowieka	39
2. Środki cywilne a karne	42
3. Dobra osobiste chronione przez przepisy k.c.	46
4. Uwaga na temat ochrony życia osobistego człowieka	54
5. Przesłanki żądania ochrony według art. 24 k.c.	56
6. Roszczenia przewidziane w art. 24 k.c.	61
Rozdział IV. Zespół praw i jedno prawo podmiotowe jako metody ochrony dóbr osobistych	67
1. Uwagi wstępne	67
2. Jeszcze o metodach ochrony dóbr osobistych	69
3. Droga do prawa osobowości (osobistości)	73
4. Sfera życia osobistego człowieka	79
Rozdział V. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za pracowników zatrudnionych w PESEL	89
1. Zakres przedmiotowy, przesłanki, zasada odpowiedzialności	89
2. Zakres podmiotowy	93
3. Specjalne ujęcie w zakresie orzeczeń i zarządzeń	94
4. Przepisy szczególne	96
5. O zadośćuczynieniu pieniężnym za doznaną krzywdę	97
6. Zagadnienie odpowiedzialności pracowników zatrudnionych w PESEL	98
Rozdział VI. Szwedzka ustawa o informacji	100
Rozdział VII. Wnioski	110
Bibliografia	118
Note on the Content of the Work	125

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

k.c.	— kodeks cywilny z 1964 r.
k.k.	— kodeks karny z 1969 r.
k.p.	— kodeks pracy z 1974 r.
k.p.a.	— kodeks postępowania administracyjnego z 1960 r.
k.p.c.	— kodeks postępowania cywilnego z 1964 r.
k.p.k.	— kodeks postępowania karnego z 1969 r.
k.r.o.	— kodeks rodzinny i opiekuńczy z 1964 r.
k.z.	— kodeks zobowiązań z 1933 r.
p.o.p.c.	— ustawa z dnia 18 VII 1950 r. Przepisy ogólne prawa cywilnego, Dz. U. nr 34, poz. 311
prawo autorskie	— ustawa z dnia 10 VII 1952 r. o prawie autorskim, Dz. U. nr 34, poz. 234
prawo wynalazcze	— ustawa z dnia 19 X 1972 r. o wynalazczości, Dz. U. nr 43, poz. 272
<i>Mały słownik cybernetyczny</i>	— <i>Mały słownik cybernetyczny</i> , pod red. M. Kempisty, Warszawa 1973
PESEL	— Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
PPSI	— <i>Prawne problemy systemów informatycznych</i> , materiały, t. I, Wrocław 1976
<i>Założenia PESEL</i>	— <i>Wstępne założenia koncepcji Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności</i> , Warszawa 1972
<i>Założenia „Magistra”</i>	— <i>Założenia podsystemu „Magister” w systemie PESEL</i> , Warszawa 1973
KOM	— Kartoteka Osobowa Mieszkańców
TBD	— Terytorialny Bank Danych
<i>Computers, Communications</i>	— <i>Computers, Communications, and the Public Interest</i> , Editor M. Greenberger, Baltimore and London 1971
<i>Computers and the Law</i>	— <i>Computers and the Law. An Introductory Handbook</i> , Editor R. P. Bigelow, American Bar Association, 1971
<i>Data Banks and Society</i>	— <i>The First International Oslo Symposium on Data Banks and Society</i> , Oslo-Bergen-Tromsø 1972
<i>The Law of Computers</i>	— G. W. Holmes, C. H. Norville, <i>The Law of Computers</i> , Ann Arbor, Michigan 1971

OD AUTORA

Powstanie tej pracy wiąże się z udziałem w dyskusjach w Salzburgu (1973) na seminarium, które prowadził prof. A. R. Miller (Harvard University). Obok własnych źródeł, orzecznictwa, literatury materiały z tych dyskusji, a także publikacje uzyskane dzięki pomocy prof. W. J. Wagnera (University of Detroit) należą do współczynników tych oto rozważań nad ochroną człowieka, tematem, który zaciekawia piszącego te słowa od długiego czasu.

W redakcji tekstu pomocne były uwagi i sugestie z recenzji prof. J. Winiarza (Uniwersytet Mikołaja Kopernika) i doc. J. Wołocha (Politechnika Wrocławska). Współdziałanie autora z zespołem badawczym Instytutu Nauk Społecznych Politechniki Wrocławskiej pod przewodnictwem dyrektora doc. J. Wołocha ułatwiło przygotowanie zarysów PESEL.

Po oddaniu maszynopisu do druku w 1977 r. w Chicago prof. J. W. Osterburg i prof. M. D. Maltz (University of Illinois at Chicago Circle, uczelnia współpracująca z Uniwersytetem Wrocławskim), jak również prof. G. Anastaplo (University of Chicago) umożliwili autorowi zapoznanie się z dodatkowymi studiami i projektami. W materiałach tych w zależności od ich przedmiotu (np. komputerowa ewidencja osób chorych, osób karanych) wchodzi w grę oznaczone wymagania ochrony życia osobistego, jak i współżycia społecznego — ważne w dobie komputerowych banków informacji o ludziach.

W dziedzinie tych banków, z racji ich perspektyw w naszym kraju trzeba wielu badań, niejednego opracowania, o czym też wyraźnie świadczy znany plon Konferencji Informatyki Prawniczej we Wrocławiu w dniach 20 - 21 maja 1976 r.